

Karta (sylabus) modułu/przedmiotu

Pedagogika

(Nazwa kierunku studiów)

Studia pierwszego stopnia

Przedmiot:	Edukacja teatralna i teatroterapia w przedszkolu i kl. I-III Theatrical education and therapy by theater in pre-school and early-school	
Rok: III	Semestr: VI	
Rodzaje zajęć i liczba godzin:	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Ćwiczenia	15	
Liczba punktów ECTS:	2	

Cel przedmiotu	
C1	Zapoznanie studentów z edukacją teatralną jako procesem przyswajania, nabywania i przekazywania wiedzy o teatrze i dziele teatralnym (w jego wymiarze literackim i interdyscyplinarnym).
C2	Kształcenie postawy otwartości oraz kompetencji kulturowych studentów jako świadomych odbiorców oraz animatorów kultury.
C3	Opanowanie umiejętności określania celów pracy (doboru metod, planowania działań oraz ewaluacji) oraz umiejętności pracy z grupą (i w grupie).

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji	
1	Posiadanie wiedzy z zakresu edukacji polonistycznej oraz literatury dla dzieci.
2	Otwarta postawa wobec różnych zjawisk kultury, gotowość do pracy związanej ze zdobywaniem i zgłębianiem wiedzy na jej temat.

Efekty kształcenia	
	W zakresie wiedzy:
EKW1	Wyjaśnia podstawowe pojęcia z zakresu edukacji teatralnej oraz metody animacji i aktywizacji kulturowej oraz teatroterapii.
EKW2	Jest świadomy zasad postępowania zgodnie z modelem teatroterapeutycznym w pracy z dzieckiem w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
	W zakresie umiejętności:
EKU1	Adaptuje tekst literacki na potrzeby działań teatralnych i dramowych, poprawnie i świadomie operuje głosem (zachowując wyrazistość, płynność i poprawność wymowy, właściwą intonację, pauzy logiczne i gramatyczne); animuje ciałem (ekspresyjność, wchodzenie w rolę, elementy pantomimy).
EKU2	Projektuje w oparciu o poznane zasady postępowania działania edukacyjne i terapeutyczne oraz przeprowadza ewaluację.
	W zakresie kompetencji społecznych:
EKK1	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności jako przyszłego nauczyciela, rozumiejąc konieczność i potrzebę doszkalania się w zakresie edukacji teatralnej i teatroterapii na I etapie edukacyjnym.

Treści programowe przedmiotu		
Forma zajęć – ćwiczenia		
	Treści programowe	Liczba godzin
ĆW1	Definicja „teatru”, „teatralności”, „dzieła teatralnego” oraz „arteterapii” i „teatroterapii” w świetle współczesnej metodologii i terapii. Teatroterapia jako spontaniczne przedstawienie teatralne, sprzyjające odreagowaniu stłumionych emocji i konfliktów.	1

ĆW2, 3	Podstawy wiedzy o teatrze i dziele teatralnym: Prateatr (maski, lalki, różnicowanie kulturowe, związek z religią, <i>katharsis</i>). Teatr współczesny – kierunki zmian. Miejsce dziecka w teatrze – literatura dramaturgiczna dla małego odbiorcy.	2
ĆW4	Teatr lalkowy – plebejski, jarmarczny, etniczny (japoński). Specyfika pracy z kukłą, lalką, pacynką.	1
ĆW5	Metody terapii przez sztuki teatralne: indywidualne (arteterapia), grupowe (wspólne oglądanie przedstawienia, dyskusji interpretującej po zakończeniu i dyskusji o problemie przedstawionym w sztuce).	1
ĆW6,7	Teatroterapia i jej cele programowe: ukierunkowanie na zmianę przekonań życiowych jej uczestników, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze, rozbudzenie potrzeby zdobywania wiedzy o innym człowieku i konfrontowanie tej wiedzy z samym sobą.	2
ĆW8	Etapy procesu terapeutycznego. Zajęcia praktyczne.	1
ĆW9, 10,	Drama. Cele edukacyjne dramy (wychowawcze, terapeutyczne, kreatywne, inspirujące, komunikacyjne, integrujące i indywidualizujące). Przykładowe scenariusze (zabawy dramowe, inscenizacje improwizowane).	2
ĆW11, 12	Metody i techniki dramy (rozmowa, rzeźba, stop-klatka, zabawy, ćwiczenia wykorzystujące zmysły, opowiadanie odtwórcze). Nabywanie praktycznych umiejętności w przygotowaniu i prowadzeniu dramy na zajęciach. Umiejętność indywidualizacji pracy z dramą.	2
ĆW 13	Praca z tekstem literackim. Ćwiczenia dykcyjne (recytacja, melorecytacja).	1
ĆW14,15	Improwizacja teatralna z chustą animacyjną. Przykłady działań.	2
Suma godzin:		15

Metody i środki dydaktyczne	
M1	Wykład konwersacyjny.
M2	Pokaz połączony z przeżyciem.
M3	Drama i techniki teatralne.
M4	Gry i zabawy dydaktyczne i animacyjne.
SD1	Projektor multimedialny i odtwarzacz MP3.
SD2	Chusta animacyjna, lalki teatralne, elementy scenografii.
SD3	Instrumenty muzyczne, szablony taneczne.

Sposoby oceniania	
Ocenianie kształtujące	
F1	Obecność i aktywność na zajęciach.
F2	Systematyczna lektura literatury przedmiotu.
F3	Scenariusz zajęć z zakresu teatroterapii (w zespołach 2-osobowych).
F4	Recytacja tekstu lirycznego z klasyki dziecięcej w połączeniu z wybranymi działaniami animacyjnymi/teatralnymi lub dramowymi.
F5	Animowanie grupy rówieśniczej (np. taniec integracyjny, zabawy z chustą, drama).
Ocenianie podsumowujące	
P1	Ocena bieżąca przygotowania do zajęć.
P2	Kolokwium pisemne z zakresu teorii teatru i dramy, teatroterapii i animacji.
P3	Zaliczenie praktyczne (warsztatowe): 1. recytacja z animacją, 2. animacja grupy.
P4	Scenariusz zajęć teatroterapeutycznych.

Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	Średnia liczba godzin na realizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z wykładowcą, realizowane w formie zajęć dydaktycznych – łączna liczba godzin w semestrze	15
Godziny kontaktowe z wykładowcą realizowane w formie konsultacji – łączna liczba godzin w semestrze	2

Przygotowanie się do zajęć – łączna liczba godzin w semestrze:	25
Praca własna studenta	18
Suma	60
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu/modułu	2

Literatura podstawowa	
1.	Bieleńska A., <i>Teatr, który leczy</i> , Kraków 2002.
2.	Gudro M., <i>Drama w szkole podstawowej</i> , Warszawa 1994.
3.	Kleszczewska–Pietrzak W., <i>Teatrzyk dziecięcy – czy tylko zabawa?</i> , „Szkoła Specjalna” 1999, nr 2, s. 108–110
4.	Kucharska B., <i>Drama</i> , [w:] <i>Leksykon pedagoga wczesnoszkolnego</i> , red. J. Karbowniczek, Warszawa 2013.
5.	Way A., <i>Drama w wychowaniu dzieci i młodzieży</i> , Warszawa 1990.
Literatura uzupełniająca	
6.	Artykuły w czasopismach pedagogicznych i podstawa programowa wychowania przedszkolnego i wczesnoszkolnego
7.	Kucharska B., <i>Drama - szanse i zagrożenia</i> , [w:] <i>Strategie i innowacje edukacyjne</i> , red. P. Mazur, D. Sikora, Lublin 2010.
8.	Machulska H., Pruszkowska A., Tatarowicz J., <i>Drama w szkole podstawowej</i> , Warszawa 1997.
9.	Pankowska K., <i>Pedagogika dramy: teoria i praktyka</i> , Warszawa 2000.
10.	Rzewuska T., <i>Teatr lalek w szkole życia</i> , „Szkoła Specjalna” 1989, nr 5, s. 374-377.
11.	Wasylik O., <i>Drama i jej techniki</i> , „Wychowanie w Przedszkolu” 1996, nr 9, s. 529-53

Macierz efektów kształcenia										
Efekt kształcenia	Odniesienie danego efektu kształcenia do efektów zdefiniowanych dla całego programu (PEK)	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów specjalnościowych	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Odniesienie danego efektu do efektów nauczycielskich	Stopień w jakim efekty kształcenia związane są z przedmiotem	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody i środki dydaktyczne	Sposoby oceniania
EKW1	K_W03	++	SP_W03 SW_W03	++	N_W03	++	C1, C2	ĆW1, ĆW2, ĆW3, ĆW9, ĆW10, ĆW 12, ĆW 14	M1, M4 Ś1, Ś2	F1, F2, P1, P2, P3
EKW2	K_W16	++	SP_W12 SW_W12	++	N_W10	++	C1, C2, C3	ĆW2, ĆW3, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8, ĆW9, ĆW10-12, ĆW13-14	M1, M2, M3, Ś1, Ś2, Ś3	F1, F2, F3, F4, F5, P2
EKU1	K_U09	++	SP_U03 SW_U03	++	N_U07	++	C2, C3	ĆW2, ĆW3, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8, ĆW9, ĆW10, ĆW11, ĆW12	M2, M3, M4, Ś1, Ś2, Ś3	F1, F2, F3, F4, F5 P1, P2, P3
EKU2	K_U11	++	SP_U11 SW_U11	++	N_U10	++	C1, C2, C3	ĆW2, ĆW3, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8, ĆW9, ĆW10, ĆW11, ĆW12, ĆW13	M1, M2, M3, Ś1, Ś2, Ś3	F1, F2, F3, F4, F5 P1, P2, P3

EKK1	K_K01	++	SP_K01 SW_K01	++	N_K01	++	C1, C2, C3	ĆW2, ĆW3, ĆW5, ĆW6, ĆW7, ĆW8, ĆW9, ĆW10, ĆW14, ĆW15	M1, M3, M4 Ś1, Ś2	F1, F2, F3, F4, F5 P1, P2, P3
-------------	-------	----	------------------	----	-------	----	------------------	---	----------------------	-------------------------------------

Formy oceny - szczegóły	
Na ocenę 2 (ndst)	Nie potrafi zdefiniować podstawowych pojęć z dziedziny edukacji teatralnej i teatroterapii. Nie zna w stopniu zadowalającym zasad postępowania modelu terapii przez teatr. Nie potrafi zaprojektować działań edukacyjnych i terapeutycznych. Nie podejmuje czynności adaptacji tekstu literackiego na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych. Nie potrafi przyjąć żadnej roli w zespołowych działaniach dramowych.
Na ocenę 3 (dst)	Poprawnie opisuje podstawowe pojęcia z dziedziny edukacji teatralnej, teatroterapii; animacji zabaw teatralnych, parateatralnych i dramowych. Zna pewne elementy modelu teatroterapii w pracy z dzieckiem na I etapie edukacyjnymi; podejmuje próby projektów edukacyjnych i terapeutycznych. Podejmuje próby adaptacji tekstu literackiego na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych. Bierze czynny udział w działaniach dramowych bez przyjmowania roli animatora.
Na ocenę 3+ (dst+)	Poprawnie opisuje większość definicji z dziedziny edukacji teatralnej, teatroterapii; animacji zabaw teatralnych, parateatralnych i dramowych. Zna podstawowe zasady postępowania zgodnie z modelem teatroterapii w pracy z dzieckiem na I etapie edukacyjnymi podejmuje próby projektów edukacyjnych i teatralnych. Podejmuje próby adaptacji tekstu literackiego na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych (dekomponuje, reinterpreteruje). Potrafi przyjąć rolę animatora dramy w zespole przyjmując odpowiedzialność na wybranym etapie, np. zaprojektować działania dramy wg modelu, określić cele, przewidzieć osiągnięte efekty.
Na ocenę 4 (db)	Poprawnie opisuje pojęcia z dziedziny edukacji teatralnej, teatroterapii; animacji zabaw teatralnych, parateatralnych i dramowych. Zna zasady postępowania zgodnie z modelem teatroterapii w pracy z dzieckiem na I etapie edukacyjnym i projektuje w zespole działania edukacyjne i terapeutyczne. Adaptuje tekst literacki na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych (dekomponuje, reinterpreteruje). Potrafi przyjąć rolę animatora dramy (tj. zaprojektować działania dramy wg modelu, określić cele, przewidzieć osiągnięte efekty) oraz umiejętnie nadzorować przebieg dramy, a na zakończenie –poprowadzić dyskusję i przeprowadzić ewaluację.
Na ocenę 4+ (db+)	Poprawnie opisuje i klasyfikuje pojęcia z dziedziny edukacji teatralnej, teatroterapia, animacji zabaw teatralnych, parateatralnych i dramowych. Dobrze zna zasady postępowania zgodnie z modelem teatroterapii w pracy z dzieckiem na I etapie edukacyjnym i samodzielnie projektuje działania edukacyjne i terapeutyczne. Samodzielnie adaptuje tekst literacki na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych (dekomponuje, reinterpreteruje). Potrafi przyjąć rolę animatora dramy (tj. zaprojektować działania dramy wg modelu, określić cele, przewidzieć osiągnięte efekty, przygotować dzieci do wchodzenia w rolę) oraz umiejętnie nadzorować przebieg dramy, a na zakończenie –poprowadzić dyskusję i przeprowadzić ewaluację.
Na ocenę 5 (bdb)	Wyczerpująco i poprawnie opisuje i klasyfikuje pojęcia z dziedziny edukacji teatralnej, teatroterapii; animacji zabaw teatralnych, parateatralnych i dramowych. Bardzo dobrze zna zasady postępowania zgodnie z modelem teatroterapii w pracy z dzieckiem na I etapie edukacyjnym i samodzielnie projektuje działania edukacyjne i terapeutyczne. Samodzielnie i twórczo adaptuje tekst literacki na potrzeby działań teatralnych, dramowych i terapeutycznych (dekomponuje, reinterpreteruje, bawi się konwencją teatralną. Potrafi przyjąć rolę animatora dramy (tj. zaprojektować działania dramy wg modelu, określić cele, przewidzieć osiągnięte efekty, przygotować dzieci do wchodzenia w rolę) oraz umiejętnie nadzorować przebieg dramy, a na zakończenie – poprowadzić dyskusję i przeprowadzić ewaluację.

Autor programu:	dr Beata Kucharska
Adres e-mail:	bkucharska@pwsz.chelm.pl
Jednostka organizacyjna:	Instytut Matematyki i Informatyki, Katedra Pedagogiki